

การจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย
เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2
เรื่อง โครงการ “บุญบังไฟ”

โครงการ “บุญบังไฟ” เริ่มต้นขึ้นจากการสนทนาของเด็ก ๆ ในช่วงเปิดภาคเรียนใหม่เด็ก ๆ ต่างมาเล่าให้ครูฟังถึงเรื่องราวของงานบุญบังไฟที่จะมีขึ้นในระหว่างวันที่ 23-25 พฤษภาคม 2560 เด็ก ๆ ทุกคนสนใจเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างที่จะมีงานบุญบังไฟซึ่งเป็นงานบุญประจำปีของชุมชนบ้านกุดเมืองฮาม ชาวบ้านมีการเตรียมงานนานเป็นเดือนและทำกันเป็นประจำทุกปี จากประเด็นนี้เองจึงทำให้โครงการ “บุญบังไฟ” เกิดขึ้นหลังจากงานบุญบังไฟเสร็จสิ้นไปแล้วเพียงไม่กี่วัน

ขั้นที่ 1.ขั้นเตรียม (Preparation)

วันที่ 1(วันที่ 29 พฤษภาคม 2560)

ครูนำแผ่นภาพประเพณีต่าง ๆ มาสนทนากับเด็ก เช่น บุญข้าวจี บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก ประเพณีวันลอยกระทง บุญบังไฟ ที่เด็ก ๆ คำนึงเคย ที่มีในชุมชนท้องถิ่น มาร่วมสนทนากับเด็ก

เด็กร่วมรับฟังคำถาม เกี่ยวกับแผ่นภาพ โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

ครู : ในภาพนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง

เตีลใหญ่ : บุญบังไฟ

น้องมีนา : บุญข้าวจี

น้องจิมมี : บุญบังไฟครับ

น้องนาวา : บุญข้าวสากค่ะ

ครู : เด็กชอบภาพไหน

น้องลีวาย : ชอบบังไฟครับ

ครู : ทำไมถึงชอบ

น้องลีวาย : มันสนุกครับ

ครู : แล้วคนอื่นชอบภาพไหนคะ

น้องจีจ๋า : หนูชอบข้าวจี๋คะ

ครู : ทำไมถึงชอบคะ

น้องพั๊ด : มันอร่อยค่ะ

ครู : เมื่อดูภาพแล้วเด็ก ๆ อยากไปศึกษาเกี่ยวกับเรื่องอะไร จะไปดูเรื่องอะไร

น้องซัน : อยากไปดูเขาทำบั้งไฟครับ

ครู : ไปดูที่ไหนคะ

น้องเบส : บ้านตายงก์ทำ

ครู : ใครเคยไปงานบุญต่าง ๆ ที่อยู่ในภาพนี้อีกไหมคะ เช่น ใครเคยไปบุญข้าวจี๋บ้างคะ

น้องนาโน : หนูไปวัดกับแม่เอาข้าวจี๋ไปวัด เอาไปใส่บาตรให้พระ หนูกินข้าวจี๋มันอร่อย หวานด้วย

ครู : เขาใส่อะไรบ้างคะ ในข้าวจี๋

น้องจีจ๋า : ใส่ไข่ กับน้ำอ้อย ครู : มีรสชาติเป็นอย่างไร น้องพั๊ด : รสหวานค่ะ

ครู : แล้วบุญบั้งไฟ ใครเคยไปบ้าง หรือเคยเห็นเขาทำอย่างไรคะบั้งไฟ

น้องเบส : ผมไปดูบั้งไฟกับตายงก์ ชีร์ธไป

หลังจากที่ เด็ก ๆ แต่ละคนเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับภาพเรื่องราวที่ครูนำมาเสนอ ที่เคยมีประสบการณ์ เช่น เคยไปดูบั้งไฟ ไปลอยกระทง ไปทำบุญข้าวจี๋ บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก บุญพระเวสสันดร

ครู : ถ้าเด็ก ๆ อยากรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ครูนำภาพมาให้ดูนี้ เด็ก ๆ จะไปถามใครจึงจะรู้คะ

เด็ก ๆ : ถามคุณพ่อ คุณแม่

น้องเบส : ผมจะไปถามตายงก์

ครู : ถามเรื่องอะไรคะ

น้องเบส : ถามเรื่องบั้งไฟคะ ให้ตายงก์ให้ฟัง

ครูได้บันทึกการเล่าของเด็ก ๆ ลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ แล้วติดไว้ที่ห้องเรียน

วันที่ 2 (วันที่ 30 พฤษภาคม 2560)

ครูนำกระดาษสีต่าง ๆ และแกนกระดาษที่ใช้ม้วนผ้าที่ใช้แล้วมาร่วมสนทนากับเด็ก

ครู : สิ่งที่เราเห็นอยู่นี้เด็ก ๆ คิดว่าจะเอามาทำอะไรได้บ้าง

น้องจิมมี่ : เอามาทำบั้งไฟครับ

น้องลีวาย : เอามาทำท่อบั้งไฟ

ครู : บั้งไฟจริงหรือบั้งไฟเอ้คะ

ข้าวปั้น : บั้งไฟเอ้ ถ้าบั้งไฟจริงเขาจะเอาท่อน้ำมาทำ

ครู : เด็ก ๆ ทำบั้งไฟจริงได้ไหมคะ

ข้าวปั้น : ไม่ได้ค่ะ ครู : ทำไมคะ

ข้าวปั้น : มันจะระเบิดค่ะ

จากการที่เด็ก ๆ ได้ร่วมอภิปรายและได้ข้อสรุปว่าจะเอาวัสดุ เหล่านี้มาทำบั้งไฟเอ้ ครูสังเกตเห็นความสนใจเรื่องบั้งไฟ จึงเริ่มดำเนินการต่อ

ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดหัวข้อโครงการ(Project)

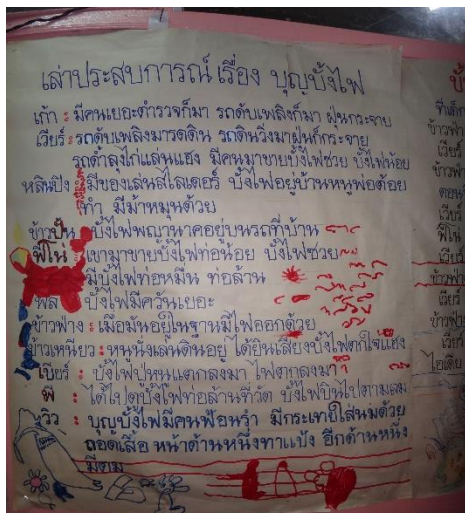
วันที่ 3 (วันที่ 31 พฤษภาคม 2560)

ครูเสนอประเด็นหัวข้อโครงการเพื่อให้เด็กได้เลือกตามความสนใจโดยเชิญชวนให้เด็กเสนอเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ตนเองสนใจ

ครูสังเกตความสนใจเกี่ยวกับหัวข้อโครงการที่เด็กสนใจตามลำดับ

ครูเชิญชวนให้เด็กเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์เดิมของเด็ก โดยจดบันทึกสิ่งที่เด็กเล่า

ครูกระตุ้นให้เด็กร่วมกันสรุปประเด็นคำถามเรื่องที่เด็กสนใจ ครูบันทึกคำถามของเด็กแสดงไว้ในแผนภูมิ

น้องที : บั้งไฟพ่อเอหมาน พ่อเอได้เงินบั้งไฟพ่อเอขึ้น พี่ : ไปเบิ่ง (ดู) บั้งไฟอยู่บุญหอ บั้งไฟปลิวไป
ตามลม

ทางหลุดบั้งไฟไปตกอยู่อนามัย

น้องเบส : บั้งไฟท้อ 10 ตายงขึ้นแล้ว ของตายงได้ 80 บั้งไฟ ไปแบบโค้ง ๆ ก็หมุน ๆ

น้องเบส : บั้งไฟอ้วนท้อใหญ่ของตายง ท้อ 8 ขึ้นเทิง (ขึ้นบน) ฟ้าเลยมีควันเยอะ

น้องเบส : บั้งไฟท้อ 8 มี 3 บั้ง ขึ้นทั้ง 3 บั้งเลย

น้องแก้ม : หนูไปคุบั้งไฟที่บ้านแก้ง

น้องเต็ลใหญ่ : บั้งไปมันขึ้นไป

น้องพัด : บั้งไฟก็เอาบั้งหนึ่งมาใส่ เอาบั้งไฟมาใส่ล้อใหญ่มาก

น้องมีนา : บั้งไฟท้อ 8 หนูไปที่วัด

น้องนาโน : บั้งไฟล้าน บั้งไฟแสน บั้งไฟหมื่น

น้องนาวา : วาดรูปบั้งไฟ

น้องเต็ลใหญ่ : บั้งไฟกับงู บั้งไฟน้ำมูล ท้อ 102 ไม่ผ่านลำดาบ

น้องจีจ่า : บั้งไฟอยู่บ้านดั่ง ๆ มันดั่งจาด ๆ ๆ เขาจุดแล้ว แล้ว เขาก็กลับบ้านไปนอน หนูก็กลับไป

นอน หนูตื่นขึ้น 18 โมงกว่า

น้องนาโน : บั้งไฟระเบิด ระเบิดที่วัดบั้งไฟบั้งลำใหญ่ ตกบ้านครูยศ

น้องมีนา : มันขึ้น ๆ ลง ๆ แล้วมันก็ตกเห็น แต่สวย

น้องเบส : บั้งไฟที่ตกบ้านเวียร์มีระเบิด

วันที่ 4 (วันที่ 1 มิถุนายน 2560)

ครูและเด็กสนทนาถึงบุญบั้งไฟ แล้วถามเด็ก ๆ ว่าอยากทำกิจกรรมสร้างสรรค์ เรื่องบุญบั้งไฟไหม เช่น
การปั้น การวาด การประดิษฐ์ เกี่ยวกับงานบุญบั้งไฟที่เด็ก ๆ เคยไป

ครูนำสื่อ - วัสดุ มาให้เด็กเลือกทำกิจกรรม เช่น ไม้ตะเกียบ กาว กระดาษสี แล็กซีน กระดาษวาด
ภาพ

สีเทียน สีไม้เด็กเลือกทำกิจกรรมสร้างสรรค์จากประสบการณ์เดิมเรื่องบุญบั้งไฟ

เด็ก ๆ บางกลุ่มเลือกวาดภาพเรื่องราวจากบุญบั้งไฟ

เด็กบางกลุ่มเลือกประดิษฐ์บั้งไฟเอ้จากไม้ตะเกียบ

น้องพัต น้องแก้ม กำลังทำบั้งไฟเอ้กันอย่างตั้งใจ น้องพัตทำเสร็จก่อนใคร

ภาพเหตุการณ์เด็กช่วยกันคิดแก้ปัญหาในการทำฐานบั้งไฟ

โดยเมื่อเด็ก ๆ ทำบั้งไฟเอ้เสร็จแล้ว ครูถามกระตุ้นไปว่า : ทำอย่างไรเราจึงจะได้ฐานบั้งไฟ

น้องเบส : เอาไม้มาติดกันครับ

น้องเบส : เอาไม้ตะเกียบ 3 อันมาติดกัน เบ็งสิเฮ็ดให้เบ็ง (ดูจะทำให้ดู)

น้องเบส : กาวติดมันบ่ออยู่ (เอากาวติดมันไม่อยู่)

ครู : ถ้าใช้กาวแล้วมันไม่อยู่เอาอะไรติดดี

น้องนาวา : เทปกาว (แลคซีน)

น้องนาวา : ติดไว้ติดข้างบน

น้องนาวา : จากออกให้มันตั้งได้ (กางออก)

ครู : เมื่อได้ฐานแล้วทำอย่างไรถึงจะขึ้นไปได้

น้องนาวา : ต้องมีบันได

ครู : เราจะเอาอะไรมาทำเป็นบันได

น้องนาวา : จับ ๆ เอาเทปกาวมาติด เป็นบันได

น้องนาโน : เออจิ่งชั้นหละ (อย่างนั้นหละ)

น้องลีวาย : ได้แล้ว ได้แล้ว

ครูถามเด็ก ๆ ว่า : เราจะดูบั้งไฟเอ้ได้ที่ไหนบ้าง

น้องแก้ม : ที่บ้านหนูค่ะ

น้องแก้ม : ที่โรงเรียนก็มีบั้งไฟเอ้อยู่ที่โรงอาหาร

ครู : เด็ก ๆ อยากไปดูไหมค่ะ

เด็ก ๆ : ไปครับ ไปค่ะ

ขั้นที่ 3 ขั้นวางแผนดำเนินการ (Planning)

วันที่ 5 (วันที่ 2 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่เด็กจะไปศึกษา พร้อมกับนำภาพแหล่งเรียนรู้มาให้เด็กดู ครูและเด็กร่วมตั้งวัตถุประสงค์ในการไปศึกษา โดยครูใช้คำถามกระตุ้น

ครู : บั้งไฟเอ้มีอะไรที่น่าสนใจอะไรที่น่าสนใจบ้าง

น้องจิมมี่ : มันมีพญานาคครับ

น้องนาโน : หนูอยากดูพญานาค

ครู : เด็ก ๆ อยากไปทำไม

น้องนาโน : หนูอยากดูพญานาค

น้องลิวาย : เพราะมันสนุกครับ

ครู : อยากจะไปดูไหม

น้องนาวา : อยากไปครับ

ครู : ทำไมเด็ก ๆ ถึงอยากไปดู

ครูถามเด็ก ๆ ว่า : เราจะดูบั้งไฟเอ้ได้ที่ไหนบ้าง

น้องจีจ๋า : ที่บ้านหนูค่ะ

น้องจิมมี่ : ที่โรงเรียนก็มีอยู่โรงอาหาร

ครู : เด็ก ๆ อยากไปดูไหมคะเด็ก ๆ ไปครับ ไปค่ะ

ครูเชิญชวนให้เด็กตั้งวัตถุประสงค์ในสิ่งที่เด็กต้องการรู้เกี่ยวกับเรื่องบั้งไฟ โดยใช้คำถามกระตุ้น

ครู : จะไปดูทำไม

น้องมีนา : ดูว่ามันมีพญานาคจริงไหม

น้องมีนา : หนูอยากดูบั้งไฟเอ้ค่ะ

ครูเขียนแผนภูมิความคิดและคำพูดของเด็ก

เด็กและครูร่วมกันสรุปและกำหนดวัตถุประสงค์ในการไปศึกษา คือ เด็กต้องการพิสูจน์ว่าบั้งไฟเอ้

มีพญานาคจริงไหม และเด็ก ๆ อยากดูพญานาค

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่เด็กต้องการจะไปศึกษาเพื่อให้เด็กร่วมกันตั้งคำถามจากสิ่งที่เด็กอยากรู้ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นดังนี้

ครู : เด็ก ๆ สงสัยอะไรเกี่ยวกับพญานาคไหม

น้องมีนา : สงสัยว่ามันเป็นของจริงไหม

ครู : เราจะไปถามใคร

น้องเตีลใหญ่ : ถามพ่อ-แม่ ครับ

ครู : จะถามว่าอย่างไร ลองตั้งคำถามซิ

น้องเบส : แม่มันมีพญานาคจริงไหม

น้องมีนา : หนูจะถามแม่ว่า มันมีพญานาคจริงไหม

น้องลิวาย : ถามว่าในบั้งไฟทำไมมีพญานาค

ครู : แล้วคนอื่นล่ะจะถามว่าอย่างไร

น้องพั๊ด : หนูจะถามตาว่า ตาทำไมมันมีพญานาคอยู่ในนั้น

น้องมีนา : หนูจะถามว่าพญานาคมาจากไหน

จากนั้นครูร่วมสนทนากับเด็กเพื่อสรุปและกำหนดคำถามในการไปศึกษา โดยครูเขียนคำถามในแต่ละข้อลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ติดไว้หน้าชั้นเรียน เช่น มันมีพญานาคจริงไหม พญานาคมาจากไหน บั้งไฟเอ้ทำไมมีพญานาค

สรุปเด็ก ๆ บอกว่าจะไปถามผู้ปกครอง ในคำถามที่ตนเองอยากรู้ เพื่อนำมาเล่าในวันพรุ่งนี้

วันที่ 6 (วันที่ 5 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่จะไปศึกษา

ครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กร่วมกันคิดหาวิธีการในการเดินทางและความปลอดภัยในการเดินทาง
ไปศึกษา

ครู : เราจะเดินทางอย่างไร

เด็ก ๆ : เดินไปคะ เดินไปครับ

ครู : จะปฏิบัติตนในการเดินทางอย่างไร

เด็ก ๆ : เดินเป็นระเบียบ

น้องมินา : ไปเป็นแถว

ครู : เราเดินบนถนนจะมีอันตรายไหมคะ

น้องแก้ม : ถ้าคือจะโดนรถชน

ครู : ต้องเดินอย่างไรคะ

น้องเตี๊เล็ก : เดินริมทางครับ

น้องแก้ม : ต้องเชื่อฟังครู

ครูและเด็กร่วมกันสรุปถึงวิธีการเดินทาง และอันตรายที่เด็กนำเสนอลงในกระดาษแผ่นใหญ่ติดไว้ที่
ห้องเรียน

วันที่ 7 (วันที่ 6 มิถุนายน 2560)

ครูเชิญชวนให้เด็กพูดทบทวนถึงวัตถุประสงค์ ข้อตกลง สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ

คำถามที่เด็ก ๆ ต้องการรู้เกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ ตามแผนที่วางไว้ เช่น วิธีการเดินทาง และอันตรายที่
อาจเกิดขึ้น เช่น ตกน้ำ โดนรถชน ตกต้นไม้ โดนสัตว์มีพิษหรือสุนัขกัด สื่ออุปกรณ์ที่จำเป็นต้อง
ใช้ในการเดินทาง เช่น น้ำดื่ม กล้องส่องทางไกล กล้องถ่ายภาพ

สรุปข้อตกลงในการไปศึกษา ของเด็ก ๆ คือ เดินเป็นแถว ไม่คุยเสียงดัง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
พูดจาไพเราะ ช่วยเหลือกัน เชื่อฟังคุณครู

ครู : เด็ก ๆ คะ วันก่อนเราคุยกันว่าจะไปดูบั้งไฟเอ้ ใช่ไหมคะ

ครู : เราจะไปดูบั้งไฟเอ้ที่ไหนคะ

เด็ก ๆ : โรงอาหาร

ครู : เราจะไปถามเรื่องบั้งไฟเอ้กับใคร

ครู : จะไปถามว่าอย่างไร

น้องพัต : มันมีพญานาคจริงไหม

ครู : ถามว่าอย่างไรอีกนะคะ มีนา

น้องมีนา : ถามว่าบั้งไฟทำไมถึงมีพญานาค

หลังจากนั้นครูร่วมสนทนาทบทวนแผนการไปศึกษาและนัดหมายการเดินทาง

4 ชั้นปฏิบัติ (Practice)

วันที่ 8 (วันที่ 7 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กถึงการไปดูบั้งไฟเอ้ที่โรงอาหารของโรงเรียน

ครู : เด็ก ๆ พร้อมที่จะไปดูบั้งไฟเอ้หรือยังคะ

เด็ก ๆ : พร้อมแล้วค่ะ พร้อมแล้วครับ

ครู : ถ้าอย่างนั้นให้เด็ก ออกไปเตรียมตัว ใส่รองเท้า และเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อยก่อน แล้วเข้าแถวรอ

คุณครู เมื่อเด็กเข้าแถวเรียบร้อย ครูได้พาเด็กออกสืบค้นข้อมูลเรื่องบั้งไฟเอ้ จากคำพูดของหลินปิง :

หนูอยากทำบั้งไฟเอ้ค่ะ ข้าวฟ่าง : บั้งไฟเอ้ที่โรงเรียนเราก็มี

ครู : เวลาไปเด็ก ๆ ต้องปฏิบัติตัวอย่างไรบ้างคะ น้องแก้ม : ไม่เสียงดัง

น้องมีนา : ถอดรองเท้าก่อน

เมื่อไปถึงโรงอาหารเบสพูดขึ้นว่า : มันไม่มีหัว มีแต่หาง สาเหตุเพราะนักการฯ ได้ถอดหัวพญานาคเก็บ

ไว้ เพื่อสะดวกในการขนย้ายเวลามีงานบุญบั้งไฟ

ครู : เราจะไปบอกใครมาเอาหัวพญานาคใส่

น้องนาโน : ให้ภารโรงมาใส่ให้ครับ

ครู : ใครจะไปบอกคะ

น้องนาโนซึ่งเป็นหลานของนักการฯ วิ่งไปตามนักการฯ มา

นักการฯ : อ้อหัวพญานาคมันอยู่ในห้อง (ว่าแล้วนักการฯ ก็รีบเดินไปเอาหัวพญานาคมาประกอบเข้าจนสมบูรณ์)

น้องจิมมีพูดว่า : มาดูมันมีหัวแล้ว

เมื่อนักการฯ ประกอบหัวพญานาคเสร็จแล้วครูกระตุ้นเด็กเพื่อให้เด็กได้ถามคำถามที่สงสัย

ครู : เด็ก ๆ จะถามนักการเกี่ยวกับเรื่องพญานาคว่าอย่างไรนะคะ

น้องลิวาย : ทำไมบั้งไฟถึงมีพญานาค

นักการฯ : เอาใส่ไว้ให้มันสวยงามและสมมุติว่าพญานาคมาบุญบั้งไฟ

น้องลิวาย : พญานาคมันมีจริงใช่ไหม

นักการฯ : พญานาคมีจริงมันเป็นงูใหญ่อยู่เมืองบาดาลครับ อยู่ที่ใต้น้ำ

เมื่อเด็ก ๆ ได้สืบค้นเรื่องบั้งไฟเอ้และฟังเรื่องพญานาคจนพอใจแล้ว ต่อจากนั้นครูพาเด็กกลับเข้าห้องเรียน

วันที่ 9 (วันที่ 8 มิถุนายน 2560)

วันนี้เด็กต้องการไปดูฐานบั้งไฟจริงที่วัด

ครูและเด็กทบทวนแผนในการไปดูฐานบั้งไฟที่วัด ตามความสนใจของเด็ก และออกเดินทางไปที่วัดในชุมชน

ครูสังเกตการปฏิบัติตามข้อตกลงในการสืบค้นข้อมูล เมื่อไปถึงครูกระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้สังเกตฐานบั้งไฟซึ่งมีอยู่ สองฐาน

น้องเบส : ฮ้านบั้งไฟมี 2 อัน (ฐานบั้งไฟมี 2 ฐาน) พี่บอกว่า : ครูครับไปดูใกล้ ๆ แล้วเพื่อนก็เดินตามพี่ไป

น้องเตี๋ยใหญ่ : มันมีเสาขึ้นไปจุดบั้งไฟ

น้องเตี๋ยเล็ก : เสามันมีหลายอัน

ครู : เขาเอาอะไรมาทำ

น้องจิมมี่ : เขาเอาเหล็กมาทำ

น้องนาวา : เวลาทำงานคนก็จะขึ้นไปจุดบนนี้

ครู : พลได้มาดูไหมคะ

น้องนาวา : ผมมาดูบั้งไฟกับพี่ แล้วผมก็ไปหลบอยู่ในวัด

ครูกระตุ้นให้เด็กสังเกตฐานบั้งไฟโดยละเอียด แล้วจากนั้นครูพาเด็กกลับโรงเรียน

วันที่ 10 (วันที่ 9 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กถึงการออกไปสืบค้นข้อมูลเรื่องบั้งไฟเอ้ จากการทำบั้งไฟเอ้ และฐานบั้งไฟ

จากนั้นครูได้นำแกนม้วนผ้าที่ทำด้วยกระดาษ และเศษกระดาษสีต่าง ๆ มาร่วมสนทนากับเด็ก

ครู : เด็ก ๆ คิดว่าสิ่งที่ครูวางไว้นี้ น่าจะเอามาทำอะไร

น้องเบส : เอามาทำบั้งไป บั้งไฟจุดไม่ได้มันเป็นบั้งไฟปลอม

น้องพั๊ด : บั้งไปเอ้อเอาไว้ดู

น้องซัน : เอาท่อบั้งไปเอ้อมาใส่

ครู : ตอนนี้เรามีท่อคนเดียวทำอย่างไรมันถึงจะเป็นบั้งไฟเอ้

น้องเบส : ตัดออก

ครู : เราจะเอาอะไรตัด

น้องเบส : เลื่อย

ครู : จะให้ใครตัด

น้องมีนา : ครูแนน

ครู : เราจะตัดตรงไหน

เด็ก ๆ ซึ่พร้อมกันและพูดว่า : ตรงนี้

ขณะที่ครูแน่นตัด ท่อนแกนกระดาษก็เคลื่อนไปมา ครูสังเกตเห็นเด็ก ๆ ช่วยกันจับแกนกระดาษไว้ไม่ให้เคลื่อนไปมา

เด็กใหญ่บอกวีวช่วยจับซึ่งวีวนั่งอยู่ข้าง ๆ ว่า : วีวจับไว้ วีวซึ่งเป็นเด็กผู้หญิงรีบยื่นมือมาจับช่วยเพื่อนจับ

ภาพเหตุการณ์ที่เด็กช่วยกันแก้ปัญหาในการทำบั้งไฟเอ้ออันใหญ่

น้องเบส : ยกขึ้น ยกขึ้นจิ้งสิติดได้ (ยกขึ้นจิ้งจะตัดได้) น้องพัด : ท่อมันเปิด น้องเบส : ดึงลงมา ๆ

เอามาติดหม่องนี้ (เอามาติดตรงนี้) พอแล้ว ๆ ได้แล้ว น้องลีวาย : ตัดหม่องนี้มา (ตัดตรงนี้ด้วย)

น้องเบส : อย่างนั่งทับเดือมันสิบขึ้น (อย่างนั่งทับนะเดือมันจะจุดไม่ขึ้น)

น้องจีจ๋า : อย่าติดกระดาษอันใหญ่

ครู : ได้บ้างไฟแล้วเราจะทำอย่างไรอีก

น้องจีจ๋า : ติดกระดาษ

น้องแก้ม : หนูจะติดที่หาง

วันที่ 11 (วันที่ 12 มิถุนายน 2560)

ครูและเด็กร่วมสนทนาถึงบั้งไฟเอ้ที่ยังทำไม่เสร็จและเด็ก ๆ ตกลงจะทำบั้งไฟเอ้ต่อ

ครู : ถ้าเราติดกระดาษทับที่เดิม กระดาษจะติดใหม่

น้องเบส : บ่อ หมุนติดไปหมองใหม่ (ติดที่ใหม่)

น้องเบส : ลีวายมายกบั้งไฟ

น้องลีวาย : อย่าหัน บ่อหันแล้วใน (อย่าพึ่งมันยังไม่เสร็จ)

ขณะที่เด็ก ๆ รับประทานอาหารครูสังเกตเห็นว่าเด็ก ๆ ยังสนใจและคุยเรื่องบั้งไฟกัน ครูจึงชวนเด็ก ๆ คุยเรื่องบั้งไฟ

ครู : เวลาเราไปดูบั้งไฟเราต้องป้องกันอย่างไร

น้องพั๊ด : ต้องระวัง

น้องแก้ม : ต้องลี (หลบลี) บั้ง

น้องซัน : หลบอยู่ต้นไม้

น้องเตี๋ยใหญ่ : บั้งไฟผมผ่านครับ

น้องจิมมี่ : บั้งไฟผมตกใส่บ้านเจ้าของ

ครู : เด็ก ๆ ดูบุญบั้งไฟแล้วรู้สึกอย่างไร

น้องมีนา : มีคนเยอะ ตำรวจก็มา รถดับเพลิงก็มา ฝุ่นมันกระจาย เหมือน

น้องเบส : รถดับเพลิงมารดดิน รดดินวิ่งฝุ่นก็กระจาย รถดั้มลุงได้วิ่งแรง เขามาขายบั้งไฟช่วย บั้งไฟพญานาคมีควันเยอะ

น้องแก้ม : มีของเล่น สไลด์เดอร์ บั้งไฟอยู่บ้านหนูพอต้อยทำ มีม้าหมุน

น้องพั๊ด : บั้งไฟพญานาคอยู่บนรถที่บ้าน

น้องจีจ้า : เขามาขายบั้งไฟท่อน้อย บั้งไฟช่วย บั้งไฟท่อมื่น ท่อล้าน

น้องลิวาย : บั้งไฟมีควันเยอะ

น้องแก้ว : ตอนมันอยู่ในฐานมีท่อออกด้วย บั้งไฟบ้านแก้งตกอยู่บ้านครูยศ

น้องพัต : หนูนั่งเล่นดินอยู่ ได้ยินเสียงบั้งไฟ ตกใจอย่างแรง

น้องเตีลใหญ่ : บั้งไฟปุ่หนูแตกลงมา ไฟตกลงมา

น้องเตีลเล็ก : ได้ไปดูบั้งไฟที่วัดท่าอาน บั้งไฟบินไปตามลม

น้องพัต : บุญบั้งไฟมีคนพ้อนรำ มีกระเทยด้วย ใส่นม ถอดเสื้อ หน้าด้านหนึ่งทาแป้ง หน้าด้านหนึ่งมี
ตม

ครู : เด็ก ๆ รู้ไหมบั้งไฟทำมาจากอะไร

น้องจีจ๋า : ชี้เกี๊ยจ

ครู : ชี้เกี๊ยจทำมาจากอะไร

น้องจีจ๋า : ทำจากถ่าน

ครู : ถ่านได้มาจากไหน

น้องมีนา : ต้นไม้

ครู : ก่อนจะมาเป็นถ่านเขาทำอะไรก่อน

น้องนาวา : เอามาเผา

น้องเบส : เอาหางมาต้ม

ครู : หางเอามาจากไหน

น้องนาวา : ต้นไผ่

ครู : ทำไมถึงต้ม

น้องเบส : เอาไม้ใส่เตามันก็เป็นควันออกมา

ครู : พอเป็นถ่านแล้วเอามาทำอะไร

น้องนาวา : เอามาตำ

น้องเตีลใหญ่ : เอามาผัดใส่กระทะ

ครู : ท่อบั้งไฟได้มาจากไหน

น้องเตีลเล็ก : ไปซื้อเอา

น้องลิวาย : ตำถ่านเอาเกลือใส่ด้วย

น้องซัน : เอาผ้าเหลืองมาคลุม

น้องจิมมี : เอาผ้าเหลืองขาด

น้องเตีลใหญ่ : เอาผ้าเตีป (แลคซัน) มาพันหาง

น้องเบส : บั้งไฟตกใส่ป่าพัง

น้องพัต : บั้งไฟลั่นเขาจุดพุ

ครู : ตำถ่านแล้วทำอะไรต่อ

น้องพัต : เอาไปอัด

น้องเกม : เจ้าที่เจ้าฐาน 3,2,1 ไป จ๊าด ๆ ๆ ๆ

น้องแก้ม : เขาเผาหัวให้มันติดกัน

น้องมีนา : เขาเอิ้นว่าเลามัน (เขาเรียกว่าเลามัน)

น้องเติลใหญ่ : ผมเฮ็ดบั้งไฟท้อ 8 (ผมทำบั้งไฟท้อ 8)

น้องจิมมี่ : ผมเฮ็ดบั้งไฟท้อ 6 กับท้อ 5 (ผมทำบั้งไฟท้อ 6 กับท้อ 5)

ครูบันทึกคำพูดเด็กและเขียนลงบนกระดาษแผ่นใหญ่

วันที่ 12 (วันที่ 13 มิถุนายน 2560)

หลังจากที่ตีมนมเสร็จแล้วน้องเบสบอกครูว่า : คุณครูครับผมอยากทำบั้งไฟเอ้ออีกครับ

ครูสนทนากับเด็ก ๆ ถึงการตกแต่งบั้งไฟเอ้อ

ครู : บั้งไฟเอ้อเราจะต้องใส่อะไรเพิ่มเติม

น้องมีนา : พญานาค

ครู : แล้วพญานาคเราเสร็จหรือยัง คราวที่แล้วเด็ก ๆ ให้ใครทำพญานาคคะ

น้องเบส : ครูแนนครีบ

ครู : เด็ก ๆ ถ้ามครูแนนครีบพญานาคเสร็จหรือยัง

น้องจิจ้าเดินไปหาครูแนนครีบแล้วถามว่า : ครูแนนครีบพญานาคเสร็จหรือยัง

ครูแนนครีบ : เสร็จแล้วคะ แล้วครูแนนครีบเดินไปหยิบรูปพญานาคมาให้เด็ก ๆ แต่ครูแนนครีบยังไม่ได้ระบายสี

และรูปพญานาคยังอยู่ในกระดาษแผ่นใหญ่

ครู : เด็ก ๆ คิดว่าต้องทำอะไรเพิ่มเติม

น้องพัต : ระบายสี ขีดเกร็ดก่อนค่อยระบาย

น้องมีนา : ระบายสีระบายหม่อมมันเสร็จแล้ว (ระบายตรงที่มันเสร็จแล้ว) นี่คือระบาย (ตรงนี้ทำไม่ไม่

ระบาย มีนาชี้แนะนำเพื่อน ๆ ให้ระบายสีตามจุดต่าง ๆ) เพื่อน ๆ รีบทำตามที่มีนาบอก

น้องแก้ม : ระบายเสร็จแล้วคุณครู

น้องจิจ้า : ระบายงามๆ แหน่ ขีดขอบมันก่อน

น้องพัต : นี่ๆ เฮ็ดหม่อมนี้ (ทำตรงนี้)

น้องมีนา : ตาเป็นกลมๆ

ครู : ทำอย่างไรเราจะได้ตัวพญานาคอีกด้านหนึ่งที่เป็นตัวเดียวกัน

น้องจิจ้า : เอากระดาษข้างหลังมาเขียนก็จะได้พญานาคอีกด้านหนึ่ง

เมื่อเด็ก ๆ ระบายสีเสร็จแล้วครูจึงกระตุ้นด้วยคำถามต่อไปว่า : เสร็จแล้วเราจะนำพญานาคติดตรงไหน

ของ

บั้งไฟ น้องจิมมี่ : ติดตรงหาง

น้องเบส : ตัดตรงหัว เด็ก ๆ จึงนำรูปพญานาคมาติดทั้งกระดาษแผ่นใหญ่

ครูจึงใช้คำถามกระตุ้นต่อไปว่า : เราจะติดทั้งแผ่นใหญ่จะติดได้ไหมคะ

น้องมีนา : ติดไม่ได้

ครู : ทำอย่างไรเราจึงจะได้ตัวพญานาคออกมา

เด็ก ๆ คิดอยู่นานมากครูจึงพูดต่อไปว่า : กระดาษสีขาว ๆ ที่วางอยู่เด็ก ๆ ต้องการไหม

น้องมีนา : ไม่เอา

น้องแก้ม : เอากรรไกรมาตัดเอาตัวพญานาค

น้องพัด : ตัดจิ้งจี่ (ตัดอย่างนี้) ไปตัดตัวมันเห็ดหยั่ง (ไปตัดตัวมันทำไม้) จักสิเห็ดจิ้งได้ดอก (ไม่รู้จะทำอย่างไร)

น้องมีนา : ขยับมานี่ ครู : ถ้าดึงแรงกระดาษจะเป็นอย่างไร

น้องจีจ๋า : กระดาษจะขาด ต้องดึงเบาไม่ดึงแรง

น้องพัต : นี่ ๆ ได้แล้วทางหัวเหลือทางหาง อย่าไปตัดหางมันออก

น้องเบส : อย่าไปตัดตาย

น้องเตี๋ยใหญ่ : พวกผู้ชายเฮ็ดบั้งไฟ (พวกผู้ชายทำบั้งไฟ)

น้องเตี๋ยเล็ก : พวกเฮาระบายสีตัวนี่น้อจนแล้ว (พวกเฮาระบายสีตรงนี้นะทำให้มันเสร็จ)

น้องเตี๋ยใหญ่ : เฮ็ดนำแห่น้อยากตัด (ทำด้วยแห่น้อยอยากตัด)

น้องเตี๋ยเล็ก : ไปล้างมือก่อนจักอียังติดมือ (ไม่รู้อะไรติดมือ)

น้องเตี๋ยใหญ่ : ถ้าไม่ล้างมือ มีสี มีขาว ตอนกินข้าวมันเข้าไปในร่างกายมันก็สิตาย (มันจะตาย)

น้องเตี๋ยเล็ก : สีเข้าไปในปากก็เป็นเชื้อโรคก็สิตาย (จะตาย)

น้องเบส : ไปล้างมาแล้วล้างบ่อออก (ล้างไม่ออก)

น้องจิมมี : นี่มีนาตัดออกอีก อันขาว ๆ นี่

ครู : เราจะติดพญานาคตรงไหน

น้องแก้ม : หนูวาดเป็น ครู : ก่อนที่จะติดทำอย่างไร

น้องพัต : เขียนก่อน น้องวิว : จับไว้จะได้ไม่ขยับ

เมื่อกระดาษรูปพญานาคไม่ตรงเด็ก ๆ แก้ปัญหาโยขยับกระดาษลงมาหาพื้นที่เหมาะสม

น้องมีนา : ขยับมาหม่องนี้ (ขยับมาตรงนี้) เมื่อได้พญานาคอีกตัว ครู : เด็ก ๆ จะตัดหรือจะตกแต่งลายก่อน

น้องพัต : วาดลายก่อน น้องแก้ม : ข้าวปั้นมาเฮ็ดช่วยกัน (มาทำช่วย)

น้องแก้ม : เอาแขนออก เอาแขนออกสิเฮ็ดตาย (จะทำลาย)

น้องจีจ๋า : ครูหนูอยากเฮ็ดฮ่านบั้งไฟ (อยากทำฐานบั้งไฟ)

น้องพัต : ติด

น้องจีจ๋า : หลินปิงสิเฮ็ดนำ (หลินปิงจะทำด้วย)

น้องมีนา : นี่เอาอันนี้วัดก่อนจ้งวาด (วัดก่อนค่อยวาด)

น้องแก้ว ครูอยากเอ็ดฮ้านบั้งไป (ทำฐานบั้งไฟ) เฮาเอ็ดเป็นน่อ (เราทำเป็น)

ครู : เมื่อ เด็ก ๆ ตัดหางพญานาคขาดแล้วจะอย่างไร

น้องจีจ๋า : เอากาวมาติด

น้องมีนา : ตัดดี ๆ อย่าดึงมันสิขาด หัวพญานาคก็บ่เอาเบ็งสิเอ็ด (หัวพญานาคก็ไม่เอาออกมาจะทำ)

ครู : ทำไมจึงมีบุญบั้งไป ทำไปทำไม

น้องพั๊ด : เอาบั้งไฟไปถวายหลวงตา

น้องจีจ๋า : จะได้บุญ

วันที่ 13 (วันที่ 14 มิถุนายน 2560)

วันนี้เด็ก ๆ ต้องการจะทำบั้งไฟเอ็ดต่อ ครูจึงให้เด็กเริ่มปฏิบัติกิจกรรม โดยวันนี้เด็ก ๆ ต้องการจะนำพญานาคมาประกอบกับบั้งไฟเอ็ด จึงทำให้เกิดการแก้ปัญหาในการหาวิธีนำพญานาคมาประกอบเข้ากับบั้งไฟเอ็ดให้ได้

ภาพเหตุการณ์ที่เด็กร่วมกันคิดแก้ปัญหาเด็ก ๆ จะนำพญานาคมาประกอบกับบั้งไฟเอ็ด

ครูใช้คำถามกระตุ้นไปว่า : เราจะเอาพญานาคไปทำอย่างไรต่อไป น้องเบสซึ่งเป็นคนที่สนใจที่จะทำพญานาคและสนใจที่จะเรียนรู้เรื่องบั้งไฟตั้งแต่เริ่มโครงการได้พูดขึ้นว่า : เอามาติดกับบั้งไฟครับ
ครูถามต่อไปว่า : จะติดอย่างไร

น้องเบสบอกว่า : ต้องหาแนวมาสองหม่องนี้ก่อน (หาอะไรมารองตรงนี้ก่อน) (น้องเบสหมายถึงร่องระหว่างตัวพญานาคกับบั้งไฟเอ็ด)

ครูถามต่อไปว่า : จะเอาอะไรมารองดีละ

น้องจิมมีบอกว่า : เอากระดาษแข็ง ๆ ครับแล้วเอากาวมาติด ต้องเอามัดมาบาด(ผ่า)กระดาษหม่องนี้ (ตรงนี้)

จ้ง (จ้ง) เอาพญานาคมาใส่

จากการแก้ปัญหาและการกระตุ้นของครูทำให้เด็ก ๆ สามารถประกอบพญานาคเข้ากับบั้งไฟเอ้ได้สำเร็จ

จากนั้นครูได้กระตุ้นว่า : เวลาถึงงานบุญบั้งไฟเขาเคลื่อนย้ายบั้งไฟเอ้อย่างไร

เบส : เอาใส่รถครับ

ครู : แต่รถเราไม่มีจะทำอย่างไร

ครูนำแกนไม้ที่ใช้สำหรับม้วนสายไฟฟ้ามาวางให้เด็กดู แล้วใช้คำถามกระตุ้นว่า : เด็ก ๆ คิดว่าสิ่งนี้จะเอามาทำอะไร น้องเกล้ารีบตอบว่า : เอามาทำล้อบั้งไฟครับ

น้องเบสเดินไปหยิบแกนไม้ที่ใช้ม้วนสายไฟฟ้ามานำ เพื่อน ๆ รีบเข้ามาช่วยเบสยกบั้งไฟเอ้วางบนแกนไม้ที่ใช้ม้วนสายไฟฟ้า

ภาพเหตุการณ์ที่เด็กคิดแก้ปัญหาในการใส่ล้อบั้งไฟพญานาค

ครู : เราจะทำอย่างไร

น้องเบส : เอาเชือกมามัดครับ

ครู : จะให้ใครมาช่วย

น้องจิมมี่ : ครูแนนครับ

แล้วเด็ก ๆ ก็ไปขอให้ครูแนนมาช่วย

จากนั้นครูและเด็กนำบั้งไฟเอ้จัดแสดงไว้ที่ห้องเรียน

วันที่ 14 (วันที่ 15 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กถึงฐานบั้งไฟจริง เด็กต้องการทำกิจกรรมสร้างสรรค์โดยวาดภาพและออกแบบฐานบั้งไฟก่อนทำฐานบั้งไฟจริง

วันที่ 15 (วันที่ 16 มิถุนายน 2560)

วันนี้มีคณะครูปฐมวัยจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระเกษ เขต 4 จำนวนประมาณ 40 คน เดินทางมาศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย ที่โรงเรียน ด้วย

ครูสนทนากับเด็กถึงกิจกรรมการทำฐานบั้งไฟจริง

ครู : วันก่อนเด็ก ๆ ออกแบบฐานบั้งไฟไว้แล้วจำได้ไหมคะ ว่าออกแบบไว้อย่างไร

ครู : เราจะเอาอะไรมาทำฐานบั้งไฟ

น้องเตี๊ยม : เอาไม้

น้องเตี๊ยมเล็ก : ตอนบั้งไฟไหลก็มัดไฉน (มัดไว้ด้วย)

ครู: ครูมีไม้ไผ่หลายท่อน เด็กลองช่วยกันคิดซิว่าเราจะเอามาทำอะไร

ครู: ช่วยกันคิดซิว่าเราจะเริ่มต้นอย่างไร เมื่อครูสังเกตเห็นว่าเด็กยังไม่สามารถเริ่มต้นทำอะไรจึงใช้คำถามกระตุ้นไปว่า

ครู: ท่อนไหนสั้นท่อนไหนยาว

น้องจีจ๋า คิดได้จึงพูดว่า : ไม้ไผ่ยาวทำฐานอยู่ในท่าตั้ง แล้วข้าวฟ่างก็หยิบไม้ไผ่ท่อนที่ยาวตั้งขึ้นพร้อมกับพูดว่า : เอออันนี้ตั้งขึ้น

ครู: แล้วอันสั้นเอาไว้ทำอะไร

น้องเบส : มันสำกั้นบ่เอา (มันเท่ากันไม่เอา) (เกมพูดในขณะที่หยิบไม้ไผ่ขึ้นมาทำบันได)

น้องจิมมี : เอ้าหยิบมาอีกมันบ่สำกั้น (หยิบมาอีกมันไม่เท่ากัน)

ครู: แล้วเราจะเอาอะไรมัด

เด็ก : เอาเชือกมามัด

ครู: ทำอย่างไรจึงจะเอาเชือกมามัดได้

น้องจีจ๋า : ตัด พอได้เชือกมา

น้องแก้ม : จับไว้ จับไว้

ครู : เวลาที่เพื่อนมัด คนที่ยืน

น้องพัต : จับช่วยเพื่อน

น้องลีวาย : กั้นมัดเอง (ฉันทัด)

น้องเตีลใหญ่ : มัดทางโน้น เสร็จ

น้องเตีลเล็ก : ไม่ต้องเอาลวด

น้องเตีลเล็ก : มัดทางนี้ก่อน

น้องลีวาย : เอาลวดมัดทางนี้

ครู : ข้างบนต้องมัดใหม่ เราจะทำอย่างไรจึงจะมัดได้

น้องพัต : มัดค่ะ

น้องจีจ๋า : ใช้เชือกมัดค่ะ

ครู : เราจะทำอย่างไรจึงจะมัดได้

น้องเตีลใหญ่ : ปีนครับ

น้องจิมมี่ : ใช้เก้าอี้ค่ะ

น้องซัน : คุณครูหนูจะเอาเชือกค่ะ

น้องลีวาย : กั้นมัดเองเด้อ (ฉันทัดเองนะ)

ครู : เด็ก ๆ ดูซิตรงนี้เราจะทำอย่างไรทำไมมันยังโย้โย้

น้องเตีลใหญ่ : มันไหลตกครับ (มันหลวม) เป้ : มันหลวมครับ

ครู : ใครมัดแก่ง ๆ มัดเลยค่ะ

น้องลีวาย : ผมมัดได้

น้องเตีลใหญ่ : คุณจิมมี่

ครู : ถ้าเรามัดหลวม ๆ ฐานบั้งไฟจะเป็นอย่างไร

น้องเตีลใหญ่ : มัดแน่นครับจะได้ไม่หลุด

น้องจีจ๋า : มันไหลตกได้นั่น (มันหลุดคนะนั่น)

ครูสังเกตว่าเด็กหมดความสนใจในการที่จะทำฐานบั้งไฟแล้วจึงถามเด็ก ๆ ว่า

ครู : เด็กเหนื่อยหรือยังคะ

น้องลิวาย : ยังครับ

น้องเตีลใหญ่ : ผมจะเอา 5 ชั้นครับ

น้องพัต : ยังไม่เหนื่อยค่ะ

น้องซัน : ผมเหนื่อยแล้วครับ

น้องจีจ๋า : หนูอยากวาดรูปค่ะ

สรุปว่าวันนี้เด็ก ๆ ยังทำฐานบั้งไฟไม่สำเร็จ จึงหยุดไว้ก่อนเด็กช่วยกันเก็บอุปกรณ์ให้เรียบร้อย และทำกิจกรรมสร้างสรรค์ตามความสนใจ

วันที่ 16 (วันที่ 19 มิถุนายน 2560)

ครูและเด็กร่วมสนทนาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำฐานบั้งไฟในวันก่อน

ครู : เด็ก ๆ คิดว่าทำไมจึงทำฐานบั้งไฟไม่สำเร็จเกิดปัญหาอะไร

น้องลิวาย : ไขมันไม่เท่ากัน

น้องพัต : ไขมันลื่น

น้องเตีลใหญ่ : เพราะจิมมีมายุง

น้องนาโน : บั้งไฟล้นมันดั่งเฮง (ดั่งมาก)

ครู : บั้งไฟอะไรใหญ่ที่สุด

น้องจีจ๋า : บั้งไฟล้น

เนื่องจากน้องข้าวฟ่างบอกว่าอยากวาดภาพในวันก่อน ครูจึงใช้คำถามกระตุ้นไปว่า

ครู : เด็ก ๆ อยากวาดภาพไหม

เด็ก ๆ : อยากวาดค่ะ อยากวาดครับ

ครู : เด็ก ๆ ลองมาออกแบบฐานบั้งไฟใหม่ซิ แล้วสมมติว่าเด็ก ๆ ขึ้นไปบนฐานบั้งไฟแล้วมองลงมา

ข้างล่างมีคนมาดูบั้งไฟเยอะแยะเลย เด็ก ๆ จะวาดอย่างไร จากนั้นครูเตรียมอุปกรณ์ให้เด็ก ๆ วาดภาพ

ครูถ่ายภาพเด็กกิจกรรม เด็กนำเสนอผลงาน แล้วนำภาพวาดไปแสดงไว้ที่ป้ายแสดงผลงานหน้าชั้นเรียน

วันที่ 17 (วันที่ 20 มิถุนายน 2560)

วันต่อมาครูได้สนทนากับเด็ก ถึงเรื่องทำฐานบั้งไฟใหญ่ต่อจากคราวที่แล้ว ที่เด็กทำฐานบั้งไฟในห้องเรียนแต่ไม่สำเร็จ ซึ่งเด็กบอกว่าสาเหตุเกิดจากพื้นห้องลื่นทำให้ตั้งเสาของฐานบั้งไฟตั้งไม่อยู่ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นว่า

ครู : เด็ก ๆ ยังจำได้ไหมว่าวันที่เราทำฐานบั้งไฟในห้อง ทำไมมันไม่สำเร็จ และเด็ก ๆ คิดว่าเราจะแก้ปัญหาอย่างไร และคิดว่าจะเอาอุปกรณ์อะไรมาเพิ่มเติม

น้องแก้ม : มัดไม่ได้

น้องเตี๋ยใหญ่ : เชือกหลุด ไม่มีตะปู เอาตะปูมาตอก

ครู : เด็ก ๆ คิดว่าถ้าเรามีตะปู แล้วเราทำที่ในห้อง เด็ก ๆ คิดว่าเราจะทำฐานบั้งไฟสำเร็จไหม

น้องจีจ๋า : ทำนอกห้องถึงจะไม่ลื่น

ครู : ทำนอกห้องเราจะทำตรงไหน

น้องจิมมี่ : ทำที่สนามเด็กเล่น

น้องเบส : ทำที่สนามเด็กเล่น

น้องเตี๋ยใหญ่ : ทำหน้าห้อง

น้องเตี๋ยเล็ก : ทำหน้าห้องครับ

ครู : หน้าห้องตรงไหน

น้องจีจ๋า : ถนน

น้องพั๊ด : พื้นดิน

ครู : ถ้าเราทำบนถนนรถยนต์มาจะเป็นอย่างไร

เบส : รถเหยียบพัง

เด็ก ๆ : ทำในดิน

หลังจากนั้นครูและเด็กสร้างข้อตกลงในการออกไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียน

ครู : ถ้าเราจะออกไปนอกห้องเรียนเราต้องปฏิบัติอย่างไร

น้องซัน : ใส่รองเท้า

น้องเบส : เดินเป็นแถว

ครู : คอยเสียงดังหรือเสียงเบา

เด็ก ๆ : คือกันเบา ๆ

ครูพาเด็กออกไปนอกห้องเรียนบริเวณหน้าอาคารเรียนและให้เด็กเลือกพื้นที่ ที่จะทำฐานบั้งไฟ

ครู : เด็ก ๆ ลองเลือกดูซิเราจะทำฐานบั้งไฟตรงไหนจึงจะเหมาะสม

น้องจิมมี่ : ตรงนี้ครับ

ครู : เราได้พื้นที่ที่จะทำฐานบังไฟแล้วต่อไปจะทำอะไร จะแบ่งหน้าที่กันอย่างไร
เด็ก ๆ ไปยกไม้ไผ่มาวัดโดยใช้เท้าขีดเส้นระหว่างไม้ไผ่

จีจ๋าไปหยิบเสียมมาขุดดินเพื่อทำเครื่องหมายไว้ทั้งสองข้างแล้วใช้เสียมหมุนเป็นวงกลม เพื่อเป็นการบอก
ตำแหน่งให้เพื่อนขุดหลุม

เด็ก ๆ อีกกลุ่มหนึ่งเตรียมเชือกโดยใช้กรรไกรตัดเป็นเส้นสั้นพอประมาณ

ครู : หนูจะใช้อะไรมัด ไปเลือกมามัดได้เลย

น้องลิวาย : เชือกครับ

ครู : เมื่อชุดหลุมได้แล้วเราจะตอกตะปูตรงไหนดี

น้องแก้ม : ตอกทางล่างก่อน (ตอกข้างล่างก่อน)

น้องลิวาย : ตอกตรงนี้ก่อน

น้องนาโน : ตอกทางนี้ด้วย

น้องจิมมี่ : เก้ามัดเลย

น้องเตีลใหญ่ : ผมเอาฟางมัดครับ

เด็กช่วยกันใช้เสียมหมุนดินให้เป็นหลุม

เด็ก ๆ ช่วยกันใช้เท้ากลบดิน

เด็กช่วยกันใช้ไม้วัดเทียบระหว่างปลายเสาทั้งสองข้างเพื่อจะขยับเสาให้ตรงกับระยะห่างของฐานเสา
ด้านล่าง

เนื่องจากเกล้าตัวเตี้ย มัดไม่ถึง จึงอาสาไปหยิบเชือกฟางจากเด็กกลุ่มที่ตัดเชือกไว้รอ หยอยมาให้เพื่อนมัด

น้องชันใช้เชือกฟางมัดอีกด้านหนึ่ง

ครู : เราจะใช้บันไดกี่ขั้น

น้องชัน : 4 ขั้นเลย

ครู : เราจะทำบันไดตรงไหน

น้องเบส : ข้างล่าง

น้องเตีลใหญ่ : เอาไม้ใหม่

น้องเบส : ลองขึ้นเบิ่งตีหละ (ลองขึ้นคูช)

ครูสังเกตเห็นเด็กส่วนหนึ่งไม่ยอมทำต่อแล้ว

ครู : เหนื่อยหรือยังคะ

น้องชั้น : ยังครับ

น้องเบส : ยังครับ

ครูจึงให้เด็กทำต่อไปจนฐานบั้งไฟเสร็จ น้องเตีลใหญ่ และน้องเบสลองขึ้นดูทั้ง 2 คน ปรากฏว่าสามารถขึ้นได้

ครูและเด็กจัดแสดงผลงานฐานบั้งไฟไว้ ต่อจากนั้นครูพาเด็กเก็บอุปกรณ์ แล้วพากลับเข้าห้องเรียน และร่วมสนทนากับเด็ก

ครู : วันนี้เด็ก ๆ ทำอะไรนะคะ

น้องเตีลใหญ่ : ทำฐานบั้งไฟ

ครู : ทำสำเร็จไหมคะ

เด็ก ๆ ตอบพร้อมกัน : สำเร็จค่ะ

ครู : ที่เราทำสำเร็จเพราะอะไร

น้องเตี๊ยะเล็ก : ช่วยกันมัดครับ

น้องซัน : ช่วยกันตัดเชือก

น้องลีวาย : ผมมัดครับ

ครู : ถ้าเด็ก ๆ ไปปีนฐานบั้งไฟเล่นจะเกิดอะไรขึ้นคะ

น้องจีจ๋า : มันจะพัง

น้องพั๊ด : มันจะพังคะ

ครู : ถ้ามีคนมาถามว่าทำอะไรเด็ก ๆ จะตอบเขาว่าอย่างไร

น้องเบส : ทำฐานบั้งไฟ

ครู : ถ้ามีคนอื่นมาปีนฐานบั้งไฟเรา เด็ก ๆ จะบอกเขาว่าอย่างไร

น้องเตี๊ยะเล็ก : บอกเขาว่าอย่าเล่นมันสิพัง (มันจะพัง)

กิจกรรมวันที่ 18 (วันที่ 21 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กถึงกิจกรรมที่ร่วมกันทำในโครงการ “บุญบั้งไฟ” ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ และวันนี้เด็ก ๆ จะได้ร่วมวิจารณ์ชิ้นงานซึ่งกันและกัน

ครูได้นำภาพที่เด็ก ๆ วาดมาให้เด็กร่วมวิจารณ์ภาพ โดยใช้คำถามกระตุ้นว่า : เด็ก ๆ ลองมาดูผลงานเพื่อนซิว่าผลงานของเพื่อนแต่ละคนมีข้อดีตรงไหน เด็กชอบผลงานของเพื่อนตรงไหน และควรปรับปรุงให้ผลงานดีขึ้นอย่างไร

เริ่มจากผลงานของน้องข้าวฟ่างก่อน

ข้าวเหนียวชมว่า : คนหลายเฮ็ดจังได้ (คนหลายวาดอย่างไร)

ผลงานของข้าวปั้น

น้องเต็ลเล็ก : ต้องระบายสี

น้องเต็ลใหญ่ : ไม่มีรถขายของ

ผลงานของน้องวิว

น้องจิมมี่ : เกไม่มีคนหลาย

น้องจีจ๋า : คนน้อยใหญ่

ภาพเบส : ป้อมีฮ้านบั้งไป (ไม่มีฐานบั้งไฟ)

ผลงานของน้องพีโน

น้องเบส : มีคนเดียว

น้องจีจ๋า : เพิ่มคนลงไป

ผลงานของมีนา

น้องเบส : คนตาย

น้องมีนา นั่งนิ่งไม่ตอบ

น้องพั๊ด : เก้าหัวใหญ่ (ไม่สวยหัวใหญ่) ปากอยู่แก้ม

ผลงานของน้องชัน

น้องจิมมี่ : คนก็แก่

น้องชัน : ร้องไห้

ครูจึงพูดว่า : ไม่เป็นไรนะลูก พี่เขาติชมผลงานแหมะเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน แต่
ครูคิดว่าน้องชันวาดเก่งนะสามารถวาดคนป็นขึ้นไปบนฐานบังไฟได้ น้องชันจึงหยุดร้องไห้

จากนั้นเด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดเก็บอุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป (Peroration)

วันที่ 19 (วันที่ 22 มิถุนายน 2560)

ครูกระตุ้นให้เด็กร่วมกันวางแผนในการจัดนิทรรศการและนำเสนอผลงานจากการสืบค้น เรื่อง “บุญบั้งไฟ” โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

ครู : เราจะจัดแสดงผลงานตรงไหน ด้านหน้าห้องเรียน หรือในห้องเรียน หรือควรจัดที่อื่นใหม่ เด็ก ๆ : จัดในห้องเรียนค่ะ จัดในห้องครับ

ครู : จะแบ่งหน้าที่กันอย่างไร

ครู : ใครจะนำเสนอ จะนำเสนออย่างไร เรื่องอะไรบ้าง

ครู : จะเชิญใครมาชมบ้าง

น้องแก้ม : ให้แม่มา

น้องมีนา : หนูจะบอกพ่อมาดู

น้องพัต : หนูจะให้พี่มาดูค่ะ

ครู : จะให้ใครมาช่วยจัด

น้องเบส : พวกผมครับ

ครู : จะต้อนรับผู้ที่มาชมนิทรรศการอย่างไร

เด็ก ๆ : สวัสดีครับ สวัสดีค่ะ

ครู : แล้วทำอย่างไรต่อไป จะให้นั่งตรงไหน นั่งตรงพื้น หรือเก้าอี้

เด็ก ๆ : นั่งเก้าอี้

ครูและเด็กร่วมสนทนาวางแผนในการจัดนิทรรศการ ครูเปิดโอกาสให้เด็กจัดนิทรรศการตามแผนที่วางไว้ เช่น จัดทำของที่ระลึก จัดแสดงผลงาน ภาพถ่าย มุมบทบาทสมมุติ มุมนิทาน และในขณะที่จัดนิทรรศการน้องเบสได้ถามขึ้นว่า : คุณครูครับฮ้าน (ฐาน) บั้งไฟเล็กจะเอาไว้ไหน

ครูสนทนากับเด็กถึงการทำหน้าที่ในการนำเสนอผลงานนิทรรศการ
ครูมอบหมายให้เด็กนำไปทบทวนและฝึกปฏิบัติหน้าที่เป็นการบ้านเพื่อนำมาฝึกซ้อมการ
นำเสนอในวันต่อไป

วันที่ 20 (วันที่ 23 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กถึงการจัดนิทรรศการ และกระตุ้นเด็กว่า : เมื่อวานเบสถามครูว่าฮ้าน(ฐาน)บั้งไฟเล็กจะเอาไว้ไหน คือฐานบั้งไฟเล็กยังไม่รู้ว่าจะวางตรงไหน เด็ก ๆ ช่วยกันคิดคิดว่าเราจะทำอย่างไร สมมติว่าเรามีงานบุญบั้งไฟ ฐานบั้งไฟเราจะตรงไหน ครู : เด็ก ๆ เคยไปเที่ยวงานบุญบั้งไฟไหมคะ ฐานบั้งไฟอยู่ตรงไหนคะ ในงานบุญบั้งไฟมีอะไร และมีใครไปบ้าง

ข้าวปั้น : มีคน มีของเล่น

น้องเบส : มีคนมาเยอะ มีชิงช้ามาให้เด็กเล่นด้วยครับ

น้องนาโน : มีม้าหมุน

น้องแก้ม : มีร้านขายของเล่นค่ะ

ครู : มีอะไรอีกคะ มีของกินไหมคะ

น้องซัน : มีครับ มีร้านขายส้มตำ

น้องเบส : เขามาขายไอศกรีมด้วยครับ

ครูกระตุ้นต่อไปว่า : เด็ก ๆ จะเอาอะไรมาทำกิจกรรมที่เป็นงานบุญบั้งไฟ เช่น จะทำคนจะเอาอะไรมาทำ

น้องจีจ่าบอกว่า : เอาดินน้ำมันมาปั้นค่ะ

ครู : คนอื่นล่ะคะ

เด็ก ๆ : เอาดินน้ำมันมาปั้นเป็นคนค่ะ

น้องนาวา : เอาดินน้ำมันปั้นครับ

จากนั้นครูได้เตรียมอุปกรณ์ให้เด็กทำกิจกรรม โดยน้องจีจ่า น้องเบส น้องพั๊ด น้องแก้ม ได้แบ่งหน้าที่กันทำ

น้องจีจ่าบอกว่า : จะทำของเล่น

น้องนาโน : ทำสไลด์เดอร์

น้องแก้มกับน้องพั๊ดทำคนมาดูบั้งไฟ โดยน้องแก้มจะทำหัวคนไว้หลาย ๆ หัว และตัวคนให้น้องพั๊ดทำแขนและขามาใส่ เสร็จแล้วเด็ก ๆ ช่วยกันจัดวางรูปปั้นต่าง ๆ เพื่อให้ดูเป็นงานบุญบั้งไฟ

น้องเตี๊เล็กเข้ามาช่วยจัดด้วยโดยนำฐานบั้งไฟมาวางตรงกลางแผ่นกระดาษ

น้องแก้มจะปั้นคนเพิ่ม

น้องพัต : จะทำรั้วด้วย

เมื่อตกแต่งงาน “บุญบั้งไฟ” ได้ตามความพอใจแล้ว เด็ก ๆ ได้นำไปจัดไว้ที่มุมแสดงผลงาน

เด็กและครูร่วมกันจัดแสดงผลงานไว้ในชั้นเรียน

บั้งไฟเอ้

งานบุญบังไฟที่วัด

มุมผลงานการปั้นและการวาดภาพบุญบังไฟ

วันที่ 21 (วันที่ 26 มิถุนายน 2560)

ครูสนทนากับเด็กถึงการนำเสนอนิทรรศการบุญบังไฟ วันนี้มีผู้ปกครองมาชมผลงาน
เด็กนำเสนอนิทรรศการตามที่วางแผนไว้

น้องเตี๋ยใหญ่เล่าให้ผู้ปกครองฟังว่า : นี้รูปผมกับเบสทำบังไฟเอ้

ครูและเด็กร่วมประเมินโครงการ บุญบั้งไฟ บั้งไฟทำจากอะไร
 ครูร่วมสรุปโดยนำภาพการทำบั้งไฟจุดมาให้เด็ก ๆ ดูและร่วมกันสรุปถึงประเพณีบุญบั้งไฟ
 และอันตรายของบั้งไฟและการป้องกันตนเองเมื่อไปร่วมงานบุญบั้งไฟ

ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย

ผู้นำผู้ตาม

1. กล้าถามเมื่อสงสัยหรือไม่เข้าใจ
 เด็กกล้าถามเมื่อสงสัย โดยสังเกตจากการที่เด็กร่วมตั้งคำถามในการสืบค้น เช่น พญานาคมีจริงไหม ทำไมบั้งไฟจึงมีพญานาค
2. กล้าตอบคำถาม
 เด็กกล้าพูด กล้าตอบคำถาม โดยครูสังเกตจากการที่เด็ก ตอบคำถามเมื่อครูถามในขณะที่ทำชิ้นงาน
3. กล้าแสดงความคิดเห็น
 เด็กกล้าแสดงความคิดเห็น โดยสังเกตจากการร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรม การเสนอแหล่งเรียนรู้ แสดงความคิดเห็นในขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ หรือ การวิจารณ์ภาพ
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 เด็กยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยครูสังเกตในขณะปฏิบัติกิจกรรมการทำฐานบั้งไฟเล็กและฐานบั้งไฟใหญ่ และกิจกรรมการวิจารณ์ภาพ เด็กยอมรับที่จะปรับปรุงแก้ไขชิ้นงานให้ดีขึ้น
5. ปฏิบัติตามข้อตกลง
 เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง โดยสังเกตในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางไปสืบค้นข้อมูล เช่น เด็กเดินเป็นแถว พูดเสียงเบา ทิ้งขยะถูกที่ เก็บอุปกรณ์เข้าที่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม เป็นต้น
6. อาสาสมัครทำกิจกรรม
 เด็กอาสาสมัครในการทำกิจกรรม โดยครูสังเกตจากการที่เด็ก อาสาออกมาแนะนำเสนอเป็นคนแรก อาสาออกมาร่วมกิจกรรมช่วยหยิบ ช่วยจับสิ่งของ อาสาไปเรียกนักการฯ

ด้านความรับผิดชอบ

7. ร่วมทำกิจกรรมกลุ่มจนสำเร็จ
 เด็กร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสนใจและความต้องการที่เด็กร่วมกันออกแบบ โดยสังเกตจากผลสำเร็จของชิ้นงานที่เด็กทำ
8. ส่งงานที่ได้รับมอบหมายได้ทันเวลา
 เด็กส่งงานได้ทันเวลา ถึงแม้ว่าครูจะยืดหยุ่นเวลาในการทำกิจกรรมแต่กิจกรรมที่เด็กทำแต่ละครั้งจะพัฒนาขึ้นตามลำดับจนสำเร็จเป็นชิ้นงานที่ต้องการ
9. ส่งงานได้ถูกที่

เด็กส่งงานได้ถูกที่โดยครูสังเกตจาก เมื่อเด็กทำงานเสร็จทุกครั้งเด็กจะนำเสนอชิ้นงานและนำไปจัดแสดงไว้มุมแสดงผลงาน

10. เก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้ถูกต้องเมื่อเสร็จกิจกรรม

เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้ถูกต้องเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม เมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จสิ้นทุกครั้งเด็กจะเก็บอุปกรณ์และเก็บกวาดให้เรียบร้อย

11. ส่งของใช้ที่ยืมคืนเพื่อนได้ครบถ้วน

เด็กส่งของที่ยืมเพื่อนได้ครบ โดยครูสังเกตเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม เด็กที่ยืมดินสอ ยางลบ สีเทียน สีไม้ จะเอาคืนเพื่อน

12. ทิ้งขยะได้ถูกที่

เด็กทิ้งขยะถูกที่ได้ดีขึ้น โดยสังเกตจากก่อนที่จะทำกิจกรรมสร้างสรรค์เด็กจะมีตระกล้าไว้สำหรับรองรับขยะ และนำขยะไปทิ้งที่ถังขยะ

ด้านการช่วยเหลือ

13. แบ่งอุปกรณ์ให้เพื่อนทำกิจกรรม

เด็กแบ่งอุปกรณ์ให้เพื่อนในขณะที่ทำกิจกรรม เช่น แบ่งสี แบ่งดินน้ำมัน แบ่งกาว แบ่งกรรไกร แบ่งกระดาษ

14. ช่วยเพื่อนทำกิจกรรม

เด็กจะช่วยเพื่อนทำกิจกรรมทุกครั้งเพราะเป็นกิจกรรมที่เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการออกแบบ และเกิดจากความคิดเห็นร่วมกันที่จะทำให้ชิ้นงานให้สำเร็จ เด็กต้องการที่จะมีชิ้นงานไว้ให้ผู้ปกครองดูในวันนำเสนอนิทรรศการ

15. ช่วยเพื่อนตอบคำถาม

เด็กสามารถช่วยเพื่อนตอบคำถามได้ โดยสังเกตจากกิจกรรมการนำเสนองานนิทรรศการ

16. ให้เพื่อนยืมอุปกรณ์ทำกิจกรรม

เด็กให้เพื่อนยืมอุปกรณ์ทำกิจกรรม สังเกตจากในขณะที่เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ เด็กบางคนจะมีอุปกรณ์ส่วนตัว เช่น ดินสอ สีไม้ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ มีเพื่อนมาขอยืมเด็กก็จะให้ยืมด้วยความเต็มใจ

17. ให้เพื่อนเล่นของเล่นหรือทำกิจกรรมด้วย

เด็กให้เพื่อนทำกิจกรรมด้วย เช่น เมื่อเด็กจะทำกิจกรรมกลุ่ม แต่มีเด็กประมาณ 2 – 3 นั่งอยู่กับที่ไม่พูดไม่จา ไม่ยอมเดินไปเข้ากลุ่มกับเพื่อน เด็ก ๆ ก็จะมาชวนไปเข้ากลุ่มด้วย

18. ช่วยเพื่อนเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้ถูกต้อง

เด็กเก็บอุปกรณ์เข้าที่ได้เรียบร้อยทุกครั้งเพราะเป็นข้อตกลงร่วมกันในการเก็บอุปกรณ์ให้เข้าที่ก่อนจึงไปทำกิจกรรมอย่างอื่น

